

גליזן היכל מזהר"א"ש

מתורתו של רבינו הקדוש מזהר"ן מברסלב ז"ע ותלמידיו הקדושים

גליון פ"ג • פרשת דברים תשפ"ג

מסודו של
מנחם פוריא"ש ז"ע
בנשיאות מנחם
הרה"צ ר' יצחק שמואל אהרן
לעזרת שליטי"א

נשיחות מו"ר הרה"צ שליטי"א

געגוע

ולבנות בית מקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב חס ושלום, בגנו בית המקדש, רק להשתדל בבנינו" - רבנו נותן לנו גישה אחרת לכל הענין הזה של התאבלות על חרבנו בית המקדש, שזה לא שבוכים על מה שהיה, ומצטערים על כך, וכי זה דבר זה צריך להביא את האדם לעצבות ולדכאון חס ושלום! הרי רבנו הקדוש אומר, שהקדוש ברוך הוא שונא דכאון ועצבות! הצער שאנחנו מרגישים הוא צריך להיות געגועים להקדוש ברוך הוא.

גלות הדעת

ישעיה הנביא אומר (נו, ז): "והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים" חכמינו הקדושים אומרים על זה (ברכות ז): "תפלתם לא נאמר אלא 'תפילתי', מכאן שהקדוש ברוך הוא מתפלל; הקדוש ברוך הוא מתפלל שנשמות ישראל יזכו לחזר לירושלים - לבית המקדש, ויבאו להתפלל שם.

רבנו ז"ל - בכל הלמודים שלו, ובכל התורות שלו, יש קו אחד שמקשר את כלם ביחד: תורה ותפלה; רבנו מתחיל את ספר לקוטי מוהר"ו בענין שעל ידי למוד התורה אדם זוכה שהוא מעלה את כל התפלות שלו, אדם שזוכה לדעת שקל החיות שלו זה מהתפלה, וכמו שרבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ו, חלק א, סימן ט) על

לא בוכים על חלב שנשפך

עם ישראל עברו בזמנים אלו דברים קשים, זה היה זמן של חרבנו בית המקדש. איך אנחנו מסתכלים על חרבנו בית המקדש? שזהו דבר שנגרם לנו על ידי עונותינו, שלא קיימנו את רצון הקדוש ברוך הוא, לא שמרנו את התורה כמו שצריכים, וזה גרם שנשרף בית המקדש, ולכן בודאי זה גורם צער גדול לאדם, שהוא מאשים את עצמו "איך גרמתי כזה דבר"...

רבנו הקדוש אומר (לקוטי מוהר"ו, חלק ב, סימן טז), שבענינים אלו אנחנו צריכים תמיד לחשב קדימה, והלשון של רבנו שם היא: "מה שעבר אין", מה שהיה - היה, כמו הפתגם העממי: "לא בוכים על חלב שנשפך"... וזה בדיוק מה שרבנו אומר שם: "מה שעבר אין כי כבר נשרף בית מקדשנו", ועתה עלינו לחשב מה אנו עושים: אנו בוכים על האבדה שלנו או שאנחנו בוכים מרב געגועים, רצונות וכסופים להקדוש ברוך הוא: "רבנו של עולם, תבנה לנו את

בית המקדש מחדש! בנה ביתך כבתחלה, אנחנו רוצים לחזר לבית המקדש! לעלות לירושלים! להגיע לבית הגדול והקדוש שנקרא שמה עליו!"

ממשיך שם רבנו ואומר: "אך כעת, כשהשם יתברך מצפה לשוב אלינו ולחזר

מי כבש את החומה?

שאלו את מוהרנ"ת ז"ל: איך יכול הדבר להיות שבזמן הדורות הקודמים לא באה הגאלה ובדורות אלו האחרונים אשר יורדים מטה מטה, תבוא הגאלה?

ענה בדרך משל: שהיה בעולם עיר אחת גדולה, וסביבה חומה בצורה וחזקה, כל המלכים רצו לכבשה והתאמצו בכל כוחותיהם, ואולם תקנתם נשארה מעל, כי כל חיליהם נפלו מהחצים שזרקו מהחומה. בא מלך אחד חכם, שהלך סביב החומה והביט עליה, והבין בדעתו שאם יקח כעת את כל הגבורים מחילותיו ויכו על החומה, יוכל לה עד שיכבשנה, ועשה כן, נפלו כל חילותיו, ונשארו רק הוא לבדו, הלך סביב החומה וראות מה פועל שם, וראה בתכמתו שכעת שכבר החומה מבפנים כלה מזועזעת אף שמבחוץ לא נפר זאת, קבץ את כל השאר, נשים וילדים וחולים, והלך והרס החומה כליל וכבשה.

מי כבש את החומה?, האחרונים החלושים? והרי הלא אפלו יעבדו בכל כחם אף אלפים שנה לא היו עושים אפלו רשם בחומה, הראשונים כבשוה? והלא במציאות לא כבשו רק אלו האחרונים. כן הוא לענין הגאלה, שהראשונים כמו הצדיקי אמת ואנשיהם שהיו בכל הדורות, זרקו חצים להסטרוא אחרא וסיעתו, וכבר זעזעו כל כך הסטרוא-אחרא עד שאפלו היה מי שיהיה מדורות האחרונים יוכלו לכבש את הסטרוא אחרא ושתבא על ידו הגאלה.

מכתב לשבת

ממכתבי מז"ר הר"ר הר"ר ז' שליט"א
מהשנים הקודמות

חזיון ומבט על הגאולה העתידה

בעזרת השם יתברך, יום ו' ערב שבת קדש
לסדר דברים - שבת חזון ח' מנחם אב
התשע"ט - אומן י"ז

החיים והשלוש וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים הגרים ביבנאל עיר ברסלב, ודי בכל אתר ואתר, הויה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

השבוע קורין פרשת דברים והיא שבת חזון, שבת מעלה מכל שבתות השנה, כמו החזון בבית הפנסת שהוא המעלה בצבור, ומוציא את הרבים ידי חובתו, ומרים ומדבק אותם בהשם יתברך, ומוציא את הנקודות טובות שיש בכלם, וכן אותם לכף זכות, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) על פי מאמר חכמינו הקדושים (שבת פרק ב') החזון רואה היכן המינוקות קורין וכו', כמו כן שבת זאת היא החזון והמעלה של שבתות השנה, וכשאדם זוכה לקבל אותה בשמחה ובחיות פראוי, הרי זה מרים אותו מכל גשמיות עולם הזה. ונותן לו חזיון ומבט על הגאולה העתידה, עד שיכול להגיע אל מעלת "החזון" האמתית, ולהוציא את הרבים ידי חובתו, ולהחזיר כלם בתשובה שלמה לפניו יתברך, וגם לראות דברים עליונים מאוד, כי חזון מלשון חזיון ונבואה, שאדם זוכה לעלות ולהכליל בו יתברך, עד שאינו רואה לפניו עיניו כי אם אמתת מציאותו יתברך, יזכנו הקדוש ברוך להגיע לכל זה באמת, אמן.

אחי ורעי היקרים! שבת זאת היא שבת השלישית של בין המצרים, והיא מונגת נגד חג הסוכות, זמן שמחנתנו, ואף על פי שמצד אחד היא שבת שחל בו תשעה באב, יום שמתאבלין בו על החרבון, אבל עלינו לזכר שתשעה באב אקרי "מועד", יום טוב גדול גנוז בה, וכשיבוא משיח יהיה לחג גדול, ויקראו בו מגלת איכה בברכת שהחיינו ונגנון של שמחה, ולכן נבא נא ונפתח עינינו להסתפל על האור הגנוז המנוח בימים אלו, ועל ידי זה יפתח לבנו ופנו לבקש את השם יתברך על הגאולה העתידה לבא במהרה בימינו, ובקרוב יראו עינינו וישמחו לבנו בישועתו יתברך, אמן ואמן.

המאחל לכם שבת שלום ומבורך!

ישראל מנחם

הפסוק (תהלים מ ב, ט) "תפלה לאל חיי" - שאות כל החיות אדם מקבל מהתפלה, אזי זה נקרא בנין בית המקדש, ועל זה אנו מחפשים ומצפים.

הגלות שלנו היא גלות הדעת - גלות התפלה, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן ז), שפשיורדים מדבקות בתפלה זה גלות, שזה כמוכן ענין של אמונה, כי תפלה ואמונה קשורות זו בזו, ואם יש איזה פגם באמונה - זה גורם לאדם להתרשל בתפלה, אבל מיד כשאדם יודע ומאמין שיש בורא עולם שמחדש את הבריאה תמיד, אזי יכולים לפעול הכל! ואפלו אם נדמה לאדם שיש חומות של ברזל ממש, שהנה הוא צריך איזו ישועה, והוא ותוהו: איך אפעל דבר כזה... אבל פשיש לו אמונה חזקה בהקדוש ברוך הוא, הוא

יודע שאין שום דבר שנמנע ממנו יתברך, והוא כל יכול, ולא יבצר ממנו מזמה, הקדוש ברוך הוא רק מחפה ומצפה - כביכול - לשמע את הקול שלנו, "השמיעני את קולך".

זהו התקון של ימים אלו, שבעזרת ה' נזכה לבנין בית המקדש, שנגש לכל הענין הזה עם כסופים, רצונות ובכיות של געגועים אל הקדוש ברוך הוא, שנבקש בדמעות עינינו: "רבנו של עולם, תבנה לנו את בית המקדש! תבנה לנו את המוח והדעת שלנו - את הדבור שלנו, שנהיה דבקים בתפלה ודבורים אליה", ובזה נזכה בעזרת ה' להביא את הגאולה, וימים אלו יתהפכו לנו לימי ששון ושמחה, ויהיו ימים טובים, זמני ששון, ונזכה בקרוב לקבל פני משיח צדקנו בגאולה השלימה.

שו"ת ברסלב . נאת מוהרא"ש זי"ע

כשאני בא לידי כעס אני לא יכול לשלט בעצמי

לכבוד הצדיק מוהר"א ש שליט"א. אני בטבעי פעסן גדול וכלם מעירים לי על זה שזה לא טוב ומרחיק ממני אנשים. כשאני בא לידי כעס אני לא יכול לשלט בעצמי וממש משתגע, לא משנה מי נמצא לידי. איך מתקנים את המדה הזו?

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר בראשית כ"ה תשרי התשע"ג

שלום וברכה אל ... נ"

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שפדת הפעס זו מחלה כמו שאר מחלות, כי יש ארבעה מרות, מרה שחורה, מרה אדמה, מרה לבנה, מרה ירקה, שמשם נמשכות כל המחלות והחלאים רעים, ולכן כמו שמחלת מרה שחורה שמשם נמשך דיפרסיה וכו', שאדם נכנס בתוך עצמו והוא שרוע בעצבות ובמרה שחורה ובדכאון פנימי וכו', עד שמוזה בא מחשבות של התאבדות רחמנא לצלן, כמו כן כעס ורציחה באה ממרה אדמה, שזה מחלה כמו שאר מחלות, וכשאדם נכנס בעצבים וכו', ונעשה כעס, הוא יכול להרג בן אדם, ורואים אלו האנשים שתמיד בכעס חיייהם אינם כלל, כי כל דבר קטן מעצבן אותם ומכניס אותם בטרור הדעת, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פסחים קי"ג) הרתחנין חיייהם אינם חיים.

כי מי שהוא כעסן החיים שלו מלאים מרירות והוא דוד של עצבים,

כְּשִׁיבוֹא מְשִׁיחַ, נִקְרָא אֶת מַגְלַת אֵיכָה עִם נֶגוֹן שֶׁל שְׂמֵחָה, וְנִבְרַךְ עַל זֶה "שֶׁהַחַיִּינוּ"

כְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב', סִימָן סז), שֶׁעַקֵּר הָאֲבֵלוֹת צְרִיף לְהִיּוֹת עַל עֵכָשְׁיוֹ, אוֹלֵי הוּא מַעֲכָב בְּמַעֲשֵׂיו אֶת בְּנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

מְקַדְשִׁים דִּיקָא אַחַר טְעִיפָה וְכוּי' וְעוֹשִׂים הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה

בְּמוֹצָאֵי תַשְׁעָה בָּבָב נוֹהֲגִים לַעֲשׂוֹת קְדוּשָׁה לְבָנָה, מוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל (פְּרִי עֵץ חַיִּים, אַחַר סוּד כְּנֻת תַשְׁעָה בָּבָב), שֶׁזֶה עֲנִין גְּדוֹל לְקַדֵּשׁ דִּיקָא אֶת הַלְּבָנָה. וְהַעֲנִין הוּא, שֶׁכְּמוֹ שְׂאֵנוּ רוֹאִים בְּלְבָנָה, שֶׁדִּיקָא שְׂהִיא מִתְקַטְּנָת עַד שֶׁכְּמַעַט לֹא רוֹאִים אוֹתָהּ, וְאֵז הִיא מִתְחַדָּשֶׁת וּמִתְחִילָה לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְגַדֵּל, כְּמוֹ כֵן כְּעַתָּה, אַחַר הַחֲרָבָה, נִזְכָּה לְרִאוֹת בְּהַתְגַּלּוֹת אוֹר הַגְּאוּלָּה. וּמוֹבָא בְּפּוֹסְקִים, שֶׁהַמְּנַהֵג לְקַדֵּשׁ אֶת הַלְּבָנָה אַחֲרֵי טְעִימָה וְנִעְלִילַת הַסַּנְדֵּל, וְכֵן אִם אֶפְשֶׁר - אַחֲרֵי טְבִילַת מִקְוֵה, כִּי אֵין לְקַבֵּל פְּנֵי הַשְּׂכִינָה כְּשֶׁרְוִי בְּצַעַר וּבְאֲבֵלוֹת, לְכֵן מְקַדְשִׁים דִּיקָא אַחֲרֵי טְעִימָה וְכוּי' וְעוֹשִׂים הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּעִבּוּדַת הַשֶּׁם, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּקַדוּשַׁת לְבָנָה: "וְלִלְבָנָה אָמַר שֶׁתְּחַדָּשׁ עֲטָרַת תְּפָאֲרַת לְעַמּוּסֵי בְּטוֹן, שֶׁהֵם עַתִּידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ".

וּמִטַּעַם זֶה, יֵשׁ צְדִיקִים וַיְחִידֵי סִגְלָה שְׂנוֹהֲגִים שְׁלֹא לומר: "וְאִתָּה קְדוּשָׁה" בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת חֲזוֹן (כְּשֶׁתַשְׁעָה בָּבָב חֵל בְּאֲמָצַע הַשְּׁבִיעִי), כְּמוֹ שְׂנוֹהֲגִים בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת שְׁלִפְנֵי יוֹם טוֹב, כִּי מְאֻמֵּינִים בְּאֵימֻנָה שְׁלֵמָה בְּבִיאַת הַגְּאוּלָּה, וּמְקוּיִם שְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ לְפָנֵי תַשְׁעָה בָּבָב, וְיִתְהַפֵּךְ הַיּוֹם לַיּוֹם טוֹב. אֶךְ כְּשֶׁמְגִיעַ לֵיל תַשְׁעָה בָּבָב, וְעִדּוֹ בֶּן דָּוִד לֹא בָּא, אוֹמְרִים אַחֲרֵי הַקְּיֻנוֹת "וְאִתָּה קְדוּשָׁה", לְהַשְׁלִים מַה שֶּׁחָסְרוּ בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת.

לוֹפֵר מַגְלַת אֵיכָה עַל עֲצָמוֹ

כְּשֶׁאוּמְרִים 'מַגְלַת אֵיכָה', צְרִיכִים לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּקִים עַל עֲצָמוֹ, [כְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב', סִימָן קא), שֶׁכְּשֶׁאוּמְרִים תְּהִלִּים, תְּחִנוּת, אוֹ תְקוּן חֲצוֹת, צְרִיכִים לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּקִים עַל עֲצָמוֹ, כֹּל הַמְלַחְמוֹת הַמּוֹבָאוֹת בְּתַהֲלִים, כֹּל הַשּׂוֹנְאִים שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר עֲלֵיהֶם בְּתַהֲלִים, הַפּוֹנֵה עַל מְלַחְמַת הָאָדָם עִם הַיָּצֵר הָרַע, שֶׁהוּא הַשּׂוֹנֵא הַכִּי גְדוֹל שֶׁל הָאָדָם, וְעַל זֶה אָנוּ מְבַקְשִׁים בְּתַהֲלִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ יִצְלֵנוּ מִהַיָּצֵר הָרַע], כְּמוֹ כֵן בְּמַגְלַת אֵיכָה, צְרִיף בְּעֵקֶר לְהִתְאַבֵּל עַל הַחֲרָבָה הַפְּרִטִי, וְלַהֲרִישׁ שְׂאֵנוּ מַעֲכָבִים אֶת הַגְּאוּלָּה מִפְּנֵי שֶׁעוֹד לֹא זָכִינוּ לְהִיּוֹת

כְּשִׁיבוֹא מְשִׁיחַ, נִקְרָא אֶת מַגְלַת אֵיכָה עִם נֶגוֹן

הַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת (מְכוּת כד) שֶׁבְּעַת שְׂרָאוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל אֶת הַחֲרָבָה הַנּוֹרָא בְּהַר הַבַּיִת, בְּכוֹ וּקְנֻנָה, וְרַבֵּי עֲקִיבָא שְׂחָק, וְכִשְׁתַּמְּהוּ עַל זֶה חֲבֵרֵיו, אָמַר לָהֶם: אֲנִי צוֹחֵק עַל זֶה שְׂאֵנִי רוֹאֵה שְׂנֵתְמִימָה הַנּוֹבֵאָה עַל הַחֲרָבָה, וְכְמוֹ שֶׁזֶה הַתְּמִימָה כֵּן תְּתַקֵּם נְבוֹאָת הַגְּאוּלָּה". כִּי דָרָךְ הַצְּדִיקִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַטוֹב הַגָּנוּז שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דְּבַר, וְאִפִּילוֹ שֶׁעֵכָשׁוֹ אָנוּ מִתְאַבְּלִים עַל הַחֲרָבָה הַנּוֹרָא שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, אֶךְ גָּנוּז בְּיָמִים אֵלֵינוּ גַם הַמוֹעֵד וְהַשְּׂמֵחָה שֶׁל צְמִיחַת קֶץ הַגְּאוּלָּה שֶׁתְּתַגַּלֵּה לְכָל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וְאֵכֵן נִהְיָ אֲצֵל אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֹנוּ לְחֹזֵר לְקַרְא אֶת מַגְלַת אֵיכָה גַם בַּיּוֹם תַשְׁעָה בָּבָב אַחֲרֵי תְפִילַת שְׁחִירַת, כִּי כְּשִׁיבוֹא מְשִׁיחַ, נִקְרָא אֶת מַגְלַת אֵיכָה עִם נֶגוֹן שֶׁל שְׂמֵחָה, וְנִבְרַךְ עַל זֶה "שֶׁהַחַיִּינוּ" וְנִחַיָּה אֶת עֲצָמֵנוּ שֶׁיִּכְלָנוּ לְהַחְזִיק מִעַמְד בְּכוֹז גְּלוּת אֲרָכָה וְקָשָׁה, וְנִשְׂאֲרָנוּ קְמִיָּם בְּאֵמֻנָתָנוּ וְנִקְיָמֵנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, וְנִקְרָא אֶתָּה כְּמוֹ מַגְלַת אֶסְתֵר, שְׂקוּרָאִים גַם בַּיּוֹם, לְכֵן מְנַהֲגֵנוּ לְקְרוֹתָהּ שְׁנִית בְּבִקְרָה, לְהוֹרוֹת עַל אֵמֻנָתָנוּ בְּבִיאַת הַגְּאוּלָּה בְּקִרְוֹב בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

כִּי הַמְּמוֹן וְהַעֲשִׂירוֹת הִיא בְּחִינַת חוֹמָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (מְשָׁלִי י"ח) "הוֹן עֲשִׂיר קָרִית עֶזָה וּכְחוֹמָה נִשְׁגָּבָה". וְהַפְּעַס הוּא קְלִקוּל הַחוֹמָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (שֶׁם כ"ה): "עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעֲצָר לְרוּחוֹ".

וְהַבְּעַל דְּבַר כְּשֶׁרוֹאֵה שִׁיּוֹרֵד לְאָדָם הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת שְׁפַע שֶׁל מְמוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹמָה, אֲזִי הוּא עוֹשֶׂה לוֹ מְזָה הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת פְּעַס, שֶׁמְזַמֵּין לוֹ דְּבַר לְכַעַס, וְנִתְקַלְקַל אֲצֵלוֹ הַחוֹמָה, עַל יְדֵי הַפְּעַס. כִּי הַפְּעַס וְהַמְּמוֹן הֵם בְּחִינָה אַחַת, בְּשֶׁרֶשׁ הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת וְכוּי'. וְעַל כֵּן בְּקַל מְהַפֵּךְ לוֹ הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת שְׁפַע שֶׁל מְמוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹמָה, לְכַעַס שֶׁהוּא הַפֶּךְ הַחוֹמָה, וְעוֹשֶׂה לוֹ מַחוֹמָה חֲמָה, שֶׁמְהַפֵּךְ הַמְּמוֹן לְכַעַס. כִּי תַחֲלַת שֶׁרֶשׁ הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת

הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת שֶׁמְשַׁתְּלֵשֵׁל הַמְּמוֹן, מִמְּקוֹם שֶׁמְשַׁתְּלֵשֵׁל מִשֶּׁם וְכוּי', הִיא בָּאָה מֵאוֹתָהּ מִקוֹם שֶׁמְשַׁתְּלֵשֵׁל הַפְּעַס מִמֶּשׁ.

וְעַל כֵּן הַבְּעַל דְּבַר כְּשֶׁרוֹאֵה שֶׁמְשַׁתְּלֵשֵׁל יוֹרֵד שְׁפַע לְאָדָם שִׁיְהִיָּה לוֹ מְמוֹן, אֲזִי יוֹרֵד וּמְזַמֵּין לוֹ פְּעַס, וְעוֹשֶׂה לוֹ מַבְּחִינַת הַשְּׂפַעֲנָה וְהַשְּׂתַלְשְׁלוֹת שִׁיּוֹרֵד אֵלָיו, שִׁיְהִיָּה לוֹ מְמוֹן, עוֹשֶׂה לוֹ מְמוֹנוֹ פְּעַס. כִּי הַפְּעַס הוּא מִמֶּשׁ בְּחִינָה אַחַת, וְעִנְיָן אַחַד עִם הַמְּמוֹן, מִמְּקוֹם שֶׁרֶשׁ הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת. וְאֵין בִּינֵיהֶם שׂוֹם הַפְּרִשׁ כִּי שְׁנֵיהֶם יוֹרְדִים מִגְּבוּרֹת, וְנִמְשָׁכִין מִמְּקוֹם אַחַד מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (אִיּוֹב ל"ז): "מִצְפּוֹן זֶהָב יֵאָתֶה" וְכַתִּיב (זְרִמְיָה א'): "מִצְפּוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה" הִינּוּ בְּחִינַת פְּעַס, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (קֹהֶלֶת י"א): "וְהִסֵּר פְּעַס מִלְּבָב וְהִעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרָךְ",

וְזֶה הוֹרֵג אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְאִתָּה צְרִיף לְדַעַת שְׁפַעס זֶה שֶׁגֵּעוֹן שֶׁנִּדְבַק בְּאָדָם וּמֵאֵד מֵאֵד קָשָׁה לְצֵאת מִזֶּה, מִלְּבַד זֹאת שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן ס"ח) שֶׁהַפְּעַס מְזַיֵּק לְעֲשִׂירוֹת. כִּי בְּאֵמֻנַת רְאוּי שְׁכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ לָהֶם מְמוֹן, אֶךְ יֵשׁ מְדָה אַחַת שֶׁמְפַסְדָּת וּמְאֻבְדָּת מֵהֶם הַמְּמוֹן. וְהִיא מְדָה רְעָה מְגוּנָה, שֶׁקָּשָׁה מְאֹד לְהִנְצֵל מִמֶּנָּה. וְאִפִּילוֹ אִם יִרְצֶה אֶחָד לְהִנְצֵל מִמֶּנָּה וּבְפִרְט בְּשִׁבְלֵי תַאֲוֹת הַמְּמוֹן, כְּדִי שְׁלֹא תִפְסִיד לוֹ אֶת הַמְּמוֹן, עִם כֹּל זֶה הַמְּדָה הָרָעָה הַזֹּאת מִתְגַּבְּרַת עֲלָיו בְּיִלּוּדוֹ וּבְקִטְנוּתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה מְפַסְדָּת מִמֶּנּוּ הַמְּמוֹן שִׁיְהִיָּה רְאוּי שִׁיְהִיָּה לוֹ, וְהַמְּדָה רְעָה הִיא, הוּא מִדַּת הַפְּעַס, שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְפַסְדֵי וּמְאֻבְדֵי הַמְּמוֹן הָרְאוּי לוֹ. כִּי שֶׁרֶשׁ

נבר לא צוחק

עוררו בו גחנה, והוא קרא לעוד חברים שפאלו יקשיבו ויחזיכו יחד עמו...

בהתחלה רצה מוהרא"ש להתקומם על הנבזות הזו, אך ידע כי כתוב: "אל תוכח לץ", כי לא פועלים אצל לצים שום דבר, התעוב גבר בו, והוא התרחק מהמקום.

עברו כמה שנים וכלם שכחו מהמעשה, ופתאום נשמע שהאיש הזה קבל את המחלה הנוראה בגרונה, רחמנא ליצלו, והצרכו לחתך חתיכות מגרונה עד שלא היה יכול לדבר רק דרך מכונה שהייתה מחברת דרך בטנו, ומשם היה יוצא הקול.

וסבב ה' ששוב ישב מוהרא"ש בבית המדרש של כבוד חמיו וצ"ל, וראה איך ילדים צוחקים מהאיש הזה, ושוואלים אותו כל מיני שאלות כדי שיצטרף לענות להם, כי רצו לשמוע איך הקול יוצא מן המכונה המחברת בבטנו, והיה אצלם כל הענין לשחוק גדול... אז נזכר מוהרא"ש, איד האיש הזה צחק מהגון שספר על הילדים האמללים שמתו על ידי הגרמנים, ועכשו הילדים צוחקים ממנו, וראה איך הקדוש ברוך הוא משלם מדה כנגד מדה, כי אסור לזלזל בשום אדם ולצחוק ממנו, כי מי יודע איזה ענש יכול לקבל על ידי זה, חס ושלום, ולכן אשרי מי שזוהר בכבוד הבריות תמיד.

אחד הדברים שהיו מטרידים את נפש עטרת ראשנו - מוהרא"ש זי"ע, היה שחוק הכסיל של אנשים צעירים שמתלוצצים מאדם מגבל או זקן מדאי וכי'. הוא היה מתרה בכל שומעי לקחו כי דברים כאלו גובים מחיר לא נעים בלשון המעטה.

ולמהחשת חומר החטא וענשו ספר עבדה מצערת לה היה עד בימי אברכותו, כאשר ישב ולמד בבית המדרש של חותנו הרבי מקוסו וצ"ל, בפנה שקטה, מבלי להתערב בשיחות בני אדם, והנה פעם אחת הבחין בהתקלות של ממש, שדרשה תשומת לב יוצאת מן הכלל, הוא נגש לראות במה דברים אמורים, ולחרדתו ראה איך איש צעיר אחד לועג לספורי שואה של זקן מר נפש, הוא לא יכל להרגע כאשר נזכר הביאו הנאצים הארורים, ימח שם, משאית שלמה של תינוקות למטה מגיל שנה, שליש מהם היו גוססים, ושליש מהם היו קרובים למיתה, ושליש מהם היו עדין חיים, ורשע אחד עמד על המשאית וזרק ילד לרשע שני שעמד על הקרקע, ואם היה ילד שעדין היתה בו איזו חיות, רצף את ראשו על פסי הרפכת הסמוכים, ואחר כך זרק אותו חזרה על המשאית... לא היה שום דבר מצחיק בהעוונת שספר הלה, אך משום מה, צורת ספורו והבכי הגדול שנלווה לדבוריו

הממוז, הוא ממקום שהנפש באה משם, בבחינת (דברים כ"ד): "ואלו הוא נשא את נפשו", הנאמר על ממוז של שכיר יום, וכמו שכתוב (איכה ה'): "בנפשנו נביא לחמנו", ועל כן הנפש מתאנה ותאב לו. ועל ידי פעם, מאבד נפשו, כמו שכתוב (איוב י"ח) "טורף נפשו באפו".

ומובא בזהר על פסוק זה (תצוה דף קפ"ב): במאי אתידע לקרבא בר נש בהדיה או לאתמנעא מניה, [איך יכולים לדעת אם מתר להתקרב אל האדם הזה או להתרחק ממנו?], ברוגזיה ממש ידע לה בר נש, וישתמודע מאן איהו, [בכעסו של אדם מתודע מהות כל האדם ומתגלה מי הוא], אי ההיא נשמתא קדישא נטר בשעתא דרוגזוי אתי עליה, דלא יעקר לה מאתרהא, בגין למשרי תחותה ההוא אל זר, [אם אדם שומר על עצמו לא להיות בכעס כדי שלא יהיה נעקר ממנו נשמתו]. דא איהו בר נש כדקא יאות, דא איהו עבדא דמאריה, דא איהו גבר שלימ. [זה הוא אדם כמו שצריך להיות, הוא עבד של הקדוש ברוך הוא והוא אדם השלם], ואי ההוא בר נש לא נטר לה, ואיהו עקר קדשה דא עלאה מאתריה, למשרי באתריה סטרא אחרא, ודאי דא איהו בר נש דמריד במאריה, ואסיר לקרבא בהדיה ולאחברא עמיה, [ואם אדם הזה לא שומר על עצמו לא להיות בכעס, והוא עוקר את הקדשה ממנו, ונכנס בו סטרא אחרא, אדם הזה הוא מורד בהקדוש ברוך הוא ואסור להתקרב אליו], ודא איהו (איוב י"ח ד) "טורף נפשו באפו", איהו טריף ועקר נפשיה בגין רוגזיה, ואשרי בגויה אל זר [אדם שהוא בכעס הוא עוקר את הנפש שלו ושורה בו הסטרא אחרא]. ועל דא פתיב (שם) "חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו", דההיא נשמתא קדישא טריף לה, וסאב לה בגין אפו [מי שבכעס הנשמה שלו בורחת ממנו, והוא מטמא את עצמו]; ואמר האריז"ל את כל העברות יכולים לתקן וכו', אבל מי שכועס הוא עוקר את הנשמה שלו לגמרי וכו', וקשה להחזיר לו את נשמתו וכו', ולכן סובל מה שסובל וכו'.

מכל זה רואים את גנות מדת הכעס, ואין עצה רק לבקש את הקדוש ברוך הוא בכל יום ובכל שעה שיציל אותו מהמדה המגנה הזו של כעס, שהורסת לו את כל החיים, כי מי שתמיד בכעס הוא מלא פחדים, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות כעס סימן מ"א) הכעס מפחיד את האדם. וכן אמר (שם סימן ג') על ידי הכעס נתבזה. וכן אמר (שם סימן כ"ה) על ידי כעס נתקצרו ימיו. ולכן אתה צריך להרגיל את עצמך לבקש הרבה ממנו יתברך שתמצל מהמדה המגנה הזו של כעס, ותזקה להגיע אל המדה היקרה של סבלנות, אשר אין ערף עליה, כי אין עוד מדה כל כך יפה וטובה כמו סבלנות.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרובה ובכל אשר תפנה תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים.

לזכות אלישע בן רינה לזיווג הגון וכל הישועות

לזכות אייל בן חנה לברכה והצלחה ונחת דקדושה בכל יוציח

לזכות בן ציון בן שרה, טשארנא בת מרים ליפשא לבריארות שליפה ונחת דקדושה בכל יוציח

להצלחת פנחס פענדל בן ציפורה פענהל ניי

לזכות בת שבע בת רות, נחמן ישראל בן רות

לזכות ידידיה אשר ויצחק עזרא בני אסתר נוגה לזיווג הגון וכל הישועות!

ההפצה בבית שמש נודבה לרפואת והצלחת ר' שלמה ברוך בן רבקה הי"ו

בנדרים פלוס: "ידידי עיר בוסלב" לציון בהערה: עברו גיליון היכל מוהרא"ש

בהעברה בנקאית: "ידידי עיר בוסלב" בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437

השתתפו בזכות הרבים! ניתן לתרום להפצת העלון

לזכות אליעזר שלמה בן רות, פיגא ברכה בת רות תחי

לזכות צבי יהודה בן חנה ליטל לזיווג הגון וכל הישועות